

2. Політичні ток-шоу вже формують фейк-кандидатів для виборів? [Електронний ресурс] // Телекритика. – 2013. – 03. – 29. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.ua/material/16781>

3. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – М.: «Рефл-бук»

4. Едвард Бернейс. Пропаганда [Електронний ресурс] / Едвард Бернейс – Режим доступу до ресурсу: <http://commondatastorage.googleapis.com/brainmod/book/Edward-Bernays> – Propaganda.pdf.

А. Прихідько –

студентка спеціальності «журналістика»

Національного університету

«Львівська політехніка»

Науковий керівник: канд. н. з соц. ком,

доцент кафедри ЖЗМК

Кіца М.О.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА РОБОТИ НАД ТЕЛЕІНТЕРВ'Ю У ПЕРЕДАЧАХ ПРО ШОУ-БІЗНЕС

Тема є актуальною, адже в наш час телебачення є чи не одним із найважливіших засобів інформування суспільства. Людина вже звикла до того, що вона щодня повинна отримувати нову інформацію, яка найбільше надходить саме через цей вид ЗМІ. Сітка телемовлення обов'язково включає в себе телевізійне інтерв'ю.

Для того, щоб правильно записати синхрон, варто дотримуватися таких правил:

- інтерв'ююваний повинен знати, для якої програми (сюжету) з ним буде записане інтерв'ю;
- чітко розуміти, що його інтерв'ю не буде повноцінним телевізійним матеріалом, а стане лише частиною сюжету на ту чи іншу тему.

Це дає можливість журналістові уникнути непотрібних запитань, відповіді на які не будуть використані для ефіру. На практиці доволі часто трапляється так, що журналіст записує 20-30 хвилин інтерв'ю, а використовує у сюжеті максимум 30 секунд. У такому разі витрачається зайвий час назйомку технічних ресурсів використовуються нерационально.

Журналіст-початківець після повернення зі зйомки розшифровує всі інтерв'ю, щоб знайти і використати лише короткий фрагмент, що в умовах інформаційних програм є неприпустимою витратою часу. Інтерв'юований, який витратив свій час на велике інтерв'ю, нерозуміє, чому в ефірі з'явився лише дуже короткий фрагмент. Зазвичай достатньо записати 10 хвилин інтерв'ю, щоб отримати відповіді на підготовлені запитання, не забрати співрозмовника багато часу і водночас не образити його нетривалим інтерв'ю.

Запис інтерв'ю під синхрон може бути тривалішим, ніж 10 хвилин, удвох випадках:

- 1) інтерв'юований хвилюється і не може сформулювати відповіді, потрібен час, щоб його розговорити,
- 2) журналіст не отримує відповіді на запитання – інтерв'юований свідомо або несвідомо уникає відповіді на запитання, що цікавлять журналіста, тому потрібен час і застосування певних технік, щоб отримати відповідь.

Для того, щоб інтерв'ю вийшло вдалим, слід знати певні аспекти підготовки та ведення інтерв'ю.

- ✓ Не варто боятися повторювати запитання, порушувати логічну послідовність запитань, записувати дублі відповідей співрозмовника, адже у процесі монтажу цього не буде помітно. Головним є досягнення мети, тобто отримання відповіді на запитання, заради якої власне і записується це інтерв'ю.
- ✓ Також слід зважати на те, що у сюжеті буде кілька синхронів, а отже, планувати синхрони потрібно таким чином, щоб вони не повторювалися за змістом; якщо журналіст заздалегідь знає, що фахівці, в яких він буде брати інтерв'ю, дотримуються протилежної думки, їм можна поставити однакові запитання саме для того, щоб отримати різні відповіді і побудувати сюжет на зіставленні та протиставленні думок.
- ✓ Запитання повинні бути чітко сформульовані і зрозумілі. Оскільки в сюжеті будуть використані лише фрагменти інтерв'ю без запитань журналіста, під час запису запитання сформульовані таким чином, щоб відповіді на них були зрозумілими і логічними.

Найбільш доречні для синхрону відкриті запитання, що починаються з «як?» і «чому?», на які не можна дати односкладову відповідь «так» або «ні» [2]. Практика Бі-Бі-Сі для запису синхрону пропонує ставити навіть кілька запитань в одному, щоб отримати змістовну

відповідь. Наприклад, неправильним вважається такий підхід до запису синхрону: Інтерв'юер: «Де Ви були, коли сталося ДТП?» Мати постраждалого: «Вдома». Інтерв'юер: «Хто вам повідомив?» Мати постраждалого: «Сусідка». Інтерв'юер: «Якою була ваша реакція?» Мати постраждалого: «Я не повірила. Я подумала, щось не могло статися з моїм чоловіком». Кращим виглядає такий підхід: Інтерв'юер: «Чи не могли б ви розказати, де були, коли сталося ДТП, як ви про це дізнались і якою була ваша реакція?» Мати постраждалого: «Я була вдома, саме повернулася з магазину, коли прийшла сусідка і сказала, що мій чоловік на машині врізався у дерево. Я її ніби не чула, не повірила, що це був він, подумала: тут, мабуть, якась помилка. Але коли побачила його у лікарні, зрозуміла, що насправді все дуже погано»[3].

Журналіст, який об'єднує кілька запитань в одне, також повинен усвідомлювати, що співрозмовник може забути, на яке запитання потрібно відповідати першим, що порушить логіку відповіді, або він взагалі може забути всі запитання, окрім останнього. Особливо цестосується людей, у яких беруть інтерв'ю в стані стресу.

Щоб правильно записати інтерв'ю, необхідно дотримуватися таких правил:

- Ø Співрозмовника потрібно налаштувати на розмову, на те, що це не просто інтерв'ю, а бесіда, продукт спільної творчості інтерв'юера та інтерв'ююваного. Важливо перед записом (ефіром) зняти емоційне напруження гостя, влаштувати йому комфортні умови. Засоби підходять будь-які: від кави та чаю до легкої розмови про погоду, природу, дорогу до студії; можливо, щоб встановити контакт, варто обмінятися інформацією про останні події.
- Ø Гостя заздалегідь потрібно попередити про зовнішній вигляд, одяг для інтерв'ю – офіційно-діловий стиль чи повсякденний, відповідним чином повинен бути вдягнутий журналіст.
- Ø Співрозмовник повинен знати, для якої програми він дає інтерв'ю, скільки триватиме розмова, чи підлягатиме вона монтажу в разі запису, який час в ефірі займе його інтерв'ю.
- Ø Драматургія інтерв'ю повинна бути чіткою і логічною. Журналісту в першу чергу слід продумати, які емоційні акценти він хочє розставити, які відповіді загострити. Зазвичай драматургія інтерв'ю має сталу композицію – вітання журналіста, представлення програми, гостя у студії (бажано уточнити до ефіру, як саме гість хоче бути представленим, оскільки

виправлення журналіста гостем під час ефіру підкреслить його непрофесійний підхід до інтерв'ю), далі йдуть запитання-відповіді (зазвичай від простих до складніших, від компліментарних до провокативних), прощання ведучого.

- Ø Інтерв'ю повинно бути підготовленим: журналіст зобов'язаний продумати власні запитання, їхній порядок, варіанти відповідей співрозмовника, і власну реакцію на ці відповіді.
- Ø Запитання мають бути сформульовані небанальної поставлені журналістом з чіткою дикцією, мусять супроводжуватися відповідними відкритими жестами.
- Ø В інтерв'ю цілком припустимим є використання закритих запитань у разі, якщо це виправдано й має на меті підтвердження або спростування певного факту, і відповідь «так» або «ні» є приводом для продовження розмови.
- Ø Журналіст повинен уміти слухати і чути відповіді співрозмовника, реагувати на них відповідним чином, у разі потреби – відходити від заздалегідь спланованого сценарію.
- Ø Важливим є те, що відбувається після запису (ефіру) програми. Журналісту слід пам'ятати: від того, як він вийде з розмови, як попроситься вже за межами кадру зі своїм співрозмовником, залежить, чи захоче ця людина ще колись дати інтерв'ю цьому журналістові. Зазвичай варто зробити компліментізі приводе ефіру, можливо, обговорити особливі моменти фрагментів, пожартувати. Що б не відбувалося у студії, враження від спілкування повинно залишитися позитивним [1].

Отже, можна зробити висновок про те, що все, що стосується запитань і відповідей на телебаченні, доречно розділити за формою на два типи: «синхрон» та «інтерв'ю». І кожна з цих форм потребує активізації й розвитку різних навичок журналіста-інтерв'юера.

Список використаних джерел

1. Князев А. *Основы тележурналистики и телерепортажа. Учебное пособие. Бишкек, КРСУ – 2001.*
2. Симоніна Н. *Класифікація сучасного телевізійного інтерв'ю // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Випуск 27.*
3. Цвик В. Л. *Журналіст с мікрофоном (Учебное пособие) / В.Л. Цвик. ДИДМНЭПУ, 2000. – 40 с.*